

ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΧΩΡΑΦΙΑ

B'.

Κλεισμένοι μέσα στό Κοινοτικό κατάστημα τής Πεπονιάς, ένδος χωριού πεπονοπαραγωγού, δι' ότι διαφέρουν την γραμματεία της Κοινότητος.

"Ήμουν έγώ και δι' Κ. Κ. Γιαππαδόπουλος, διπλά τάς Σέρρας. Μέσα είμαι άποκλεισμένον θρήνος και τών Κ. Ν. Κανάσην, διευθυνθήν τού Γεωργικού Γραφείου τών Σέρρων.

"Εξω, διάθεσαν μέσα στό θρηνό μου. Δηλαδή θρηνή και κεραυνούς. "Όλη ή άβισσοφαιρα ήταν η λεκτηρισμένη και διάθεσμός αύτος έπενεργούσε άπονω στόν Παππαδόπουλο, πολυτραυματίαν τού πολέμου, και γιά τούτο ενδιάσθητον και παθαίνοντα μέ τής άτμοσφαιρας τούς ήλεκτρισμάτων. Καθότων στήν καρέκλα του, θαστώντας μέ τά δυό του χέρια στό κεφάλι του, κατεβασμένο κάτω στό στήθος του, κοντά...

"Κι" άπ' έξω συχνοί οι γδούποι τών μπουμπουνιτών, που έκαναν τά τζάμια του γραφείου νά τρίζουν.

Τί λέγαμε; Κουβέντες τού άποκλεισμού. Τι ποτε δηλαδή κι' άπ' δλασ...

"Ο ικ. Κανάσης, μᾶς βεβαίωνε, πώς τώρα μέ τά άρδευτικά έργα, που γίνονται στόν κάμπο τών Σέρρων, θά πέσουμε στό άλλο άκρον... "Οτι θά άποξηρανθή ή γή τελείως, και τότε πρέπει νά γίνουν άλλα έργα από τήν άρχη, γιάτρα νά τήν... ίδρεύσουν!

—Και γιατί δέν γίνονται και τά δυό συγχρόνως;

—Άντι τού κ. Κανάση, άπηγνησεν ένας κεραυνός:

—Κράκ, τράκ, πατατράκ! Μπού, ού, ού, ού, θεθθε, μπού, ού, ού!

—Κάπου έπεσε έδω κοντά!

Και τότε, δικαίως, μου φαίνεται, μᾶς διηγήθη τό έξης περίεργο: Καθώς περνούσε ένας χωρικός, μέ τό γαϊδουράκι του, διπλά τή γέφυρα τού "Αρλιακο, χωρίς νά θρέξη, χωρίς τίποτα νά δείχνη στήν άτμοσφαιρα πώς πρόκειται νά θρέξη, χωρίς τα καμμάτια προειδοποίησι μακρυνθή κοντινή, πέφτει δεξιάφανα ένας κεραυνός και κάνει στάχτη και τό γάιδαρο και τό χωρικό!...

Δράματα και μυστήρια τής ύπαιθρου...

***

Πόσο μείναμε έκει;

"Οσο θέλησεν ο Θεός! Ήρες! "Οταν τέλος άνεστειλε τόν ύδατινο φραγμό, κι' άνασσανε γιά μιά στιγμή ή ούρανός και πέσανε από τίς νερούτιες και ή τελευταίες σταλάγμηρες τής θρηνής, έθυγκαμε νά φύγουμε.

—Άδυνταν, μᾶς λέει ο σωφέρ, νά πάμε στή Νιγρίτα.

—Βρέ, γιά τό Θεό! Γιατί;

—Έθρεξε και βάλτωσε και δέν περνούν οι δρόμοι! Ζήτημα δρόμος όπου ήρθαμε, δέν περνούν πλέον. Θά τραβήξουμε από τά παράδρομα, κι' όπου μᾶς έγάλει ο δρόμος κι' θεός!

—Πάμε, έπειν ο Κανάσης, από τό Αδερφικό.

Δέν προχωρήσαμε είκοσι μέτρα μέ τό αύτοκίνητο και μιά λάμπατέρρεαν και νά σπάζουν ξερά δοκάρια, μᾶς έσυγχισε. "Ως πού νά συνέρθουμε από τόν πρώτο κεραυνό, άκούστηκε και δεύτερος, άκομα πιό κοντά...

Κατάφυγαν σάν χελώνες κάτω από τίς θυμωνιές!

πλωθή και έμεινε στή γή και διώροφο σκούρο, μολυβένιο ούρανό...

—Άλλες χαμοκέλλες και σε τούτο τό χωριό, και ένα διώροφο σπιτάκι. "Ενας πρώην διεισιδητικός, δικαίως, ζητά τη περιστροφή της ζωής του έκει, αφήσας τό σπαθί και άρπασσας τήν άσπρην. "Αροτρα, υνιά, τσαπιά, καλάθια, έργαλεία τής γεωργικής κάθονται γιά νά στεγνώσουν, έμπρος σε δυνατές φωτιές.

Τούς θρήκε, δλους, στό χωράφι, καθώς θερίζαν ή μπόρρα. Δέν σουν τρυπούσαν σάν χελώνες από κάτω από τίς θυμωνιές. "Ως πεσε δίπλα τους, ένας κεραυνός. Και έπειτα άλλος παραπέρα, και άλλος παραδώ... Πύρινο μπαράζ!

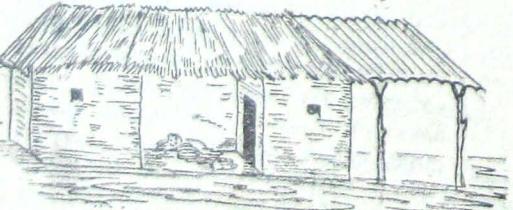
—Μήπως πεινάτε; μᾶς ρωτούν.

—Λίγο.

Μᾶς φέρουν σιταρένιο ψωμί, ζάπρο τυρί, και κόκκινο κρασί. Συμπόσιο σωστό!

—Καθήστε. Γάδιρα, θά έχω, μᾶς λέει δικαίως, ζεστό ψωμί.

—Ο θεός έρριχνε πύρ και θάρη, Δηλαδή θρηνή και κεραυνούς.

Στήριχοι και μεσαίο άνοιγμα, κοιμάσθηκε στήριχοι...

γαμηλό, σκοτεινό, ισόγειο, ύγρο, μέ δυό δωμάτια στίς δυό άκρες και στη μέση ένα άνοιγμα, σάν ισόγειο χαγιάτι. Λασπόκτιστο, λασπόδηρές, λασπόχριστο και χορτοσκέπαστο. Ως τούχοι του και τό δάπεδό του ήσαν άλειμμένα μέ μιά λάσπη κοκκινωπή, διπό τό δρόμο. Θά νόμιζε κανείς πώς ήτανε ένα σπιτάκι, ντυμένο στό χακά.

Στό άνοιγμα τού ισογείου χαγιατιού, καταγής, μέσα σε κάτι τσόλια, ένα μικρό παιδάκι έκοψε τανάκι, χωρίς νά τό διησυχούν οι κεραυνοί, ούτε τής θρηνής τά πιπιλίσματα νά τό ξυπνούνε.

—Υπνος άθωσυ μέσα στή φύση, ύπνος φυσικούς.

—Όλη ή όλλη οικογένεια, παιδιά, γυναίκες και γηρής, κατατρομαγμένη από τούς κεραυνούς, είχε μαζευθή στή μιά από τίς κάμαρες, πού τήν έσκοτίζε περισσότερο, διντί νά τή φωτίση, ένα κομμάτι γυαλιού σπασμένο και στεριωμένο στόν τοίχο, μέ λάσπη και αύτιά, κοκκινωπή...

Μιά μπόχα άνθρωπίνων άναπτων κι' άναθυμιάσεων, έθγανε από τήν πόρτα πού ήταν λίγο, δυό δάχτυλα, μονάχα άνοιχτή.

—Βρέ τί τό άφηστε τούτο τό παιδάκι, καταγής; λέω στούς χωρικούς.

Μιά άσχημη χωριάτισσα, μέ κεντητό πουκάμισο, ξυπόλυτη, ξετράχειλη, ξεμπράτσωτη και ξηροπόδα πρόβαλε.

—Γκούρμα (μπουμπουνίζει), μου λέει, δείχνοντας τόν ούρανό!

Τρισινούθα! (ρίχνει κεραυνούς).

—Άξιοθαύμαστος ή φυσική κατάστασις τού κόσμου τής ύπαιθρου. Άξιοθαύμαστος και ίσως εύτυχης από άποψεως διναισιθοίσας... "Ενα μόνον δέν γνωρίζω! Πού θρίσκουν θέματα οι ποιητές, γιά νά έχυμον τήν κατάστασι αυτή!

—Ισως γιατί δέν τήν ξέρουν!

***

Σάν ξεθύμανε άκομα λίγο ή συνεφιά τού ούρανού, κάνουμε τό σταύρο μας και ματίνουμε στό αύτοκίνητο. Απάνω από τάς Σέρρας, έσνοιξε δρίζοντας και άντιλάμπει από ήλιακες άκτινες, σάν νά γελάνη και κοροϊδεύνη μέ τά χάλια μας!...

Μέσα από λάσπες, βούκους και παράστρατα, φθάνουμε τέλος στό Αδερφικό. Δεξιά μας και άριστερά μας, ή θυμωνιές τών χωρικών, χρυσά βουνάκια, και τά θερισμένα στάχυα, σωριασμένα κι' αύτά, σε σταυρωτές χειροβολιές γιά νά φεύγη τό νερό και νά μήν τά παρασύρη, λαμπανε μέ τό κιτρινοβόλημά τους, σάν φως θαμπού ήλιου, πού έχει άφεγγίζει - φεγγίζει, κάτω από τόν

πλωθή και έμεινε στή γή και διώροφο σκούρο, μολυβένιο ούρανό...

—Άλλες χαμοκέλλες και σε τούτο τό χωριό, και ένα διώροφο σπιτάκι. "Ενας πρώην διεισιδητικός, δικαίως, ζητά τη περιστροφή της ζωής του έκει, αφήσας τό σπαθί και άρπασσας τήν άσπρην. "Αροτρα, υνιά, τσαπιά, καλάθια, έργαλεία τής γεωργικής κάθονται γιά νά στεγνώσουν, έμπρος σε δυνατές φωτιές.

Τούς θρήκε, δλους, στό χωράφι, καθώς θερίζαν ή μπόρρα. Δέν σουν τρυπούσαν σάν χελώνες από κάτω από τίς θυμωνιές. "Ως πεσε δίπλα τους, ένας κεραυνός. Και έπειτα άλλος παραπέρα, και άλλος παραδώ... Πύρινο μπαράζ!

—Μήπως πεινάτε;

—Λίγο.

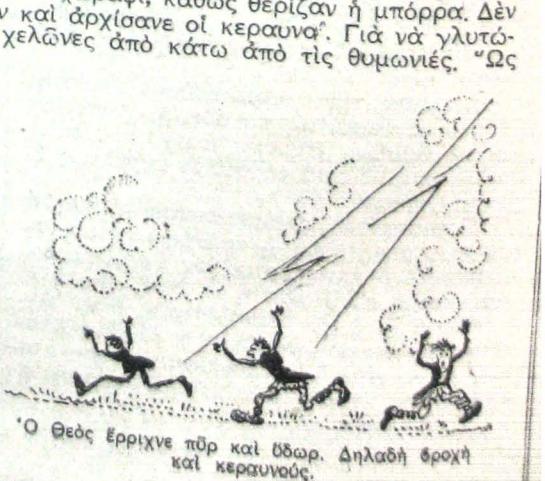
Μᾶς φέρουν σιταρένιο ψωμί, ζάπρο τυρί,

και κόκκινο κρασί. Συμπόσιο σωστό!

—Καθήστε. Γάδιρα,

θά έχω, μᾶς λέει δικαίως,

ζεστό ψωμί.

—Πρέπει νά φύγουμε, λέμε, δσσο ξέχουμε άκόμα μπροστά μας μέρα! "Αν κολλήσουμε τουλάχιστον θά πάμε στάς Σέρρας, μέ τά ποδιά!

Ρωτών τόν φιλοξενούντα μας:

—ΣΤΕΝΟΧΩΡΕΙΘΕ έδω;

—Διόλου. "Η δουλειά δέν μᾶς δίνει καιρό γιά στενοχώρια!

"Ενα στενοχωρεί τόν κόσμο μοναχά, τό δη δέν ξεχει άφθονες έ φημερίδες!...

—Ισου τούλ, διαθάζει δ κόσμος έδω πέρχ;

—Διαθάζει;... Κανένας δέν διαθάζει!

Μά τότε τίς θέλει τίς έφημερίδες;

—Τις κάνει... τοιγαρόχαρτο! Καπνίζουν όλοι καπνό από τά χωράφια τους, μά τοιγαρόχαρτο δέν ξέχουν!... "Άλλοιμονο λοιπόν δέν ξέλεπαν και ή έφημερίδες!... Νά λοιπόν και μιά άλλη έκδούλευσις τού Τύπου στό λαό πού δέν τήν ξέραμε άκόμα!...

***

Βουτιόμαστε στίς λάσπες. "Έδω βουλιάζει τό αύτοκίνητο και τό βγάζουμε, έκει βουλιάζουμε έμεις, λάσπη, λάσπη και μόνον τό βγάζουμε. "Έδω ύπηρχε ένα δρομάκι και μπορούσαμε νά περάλασπη. "Έδω ύπηρχε ένα δρομάκι και μπορούσαμε νά περάλασπη. "Έδω ύπηρχε ένα δρομάκι και μπορούσαμε νά περάλασπη.

—Απέναντι μας διπρούσουν αί Σέρραι, σάν νά μειδιούν. Καθάρισεν έκει δ ούρωνδς και δ ήλιος χαϊδεύει τά σπίτια, τά θουνά, και καταλάμπει, από χάρα, τά λίγα συννεφάκια!... Στά ήσυχα, πειά, διπόγιαμα, άκουγονται από μακριά οι θόγγοι και οι άπηλπισμένοι θρυγήθμοι τών αύτοκινήτων, πού βούλιαξαν και βάζουνε δλη τή δύναμι έμπρος, μά δέν μπορούν νά θγούνε!...

—Εκείνο το γλίτσι-γλίτσι, μού θυ!!!ζει ζύμωμα!

—Απέναντι μας διπρούσουν αί Σέρραι, σάν νά μειδιούν. Καθάρισεν έκει δ ούρωνδς και δ ήλιος χαϊδεύει τά σπίτια, τά θουνά, και καταλάμπει, από χάρα, τά λίγα συννεφάκια!... Στά ήσυχα, πειά, διπόγιαμα, άκουγονται από μακριά οι θόγγοι και οι άπηλπισμένοι θρυγήθμοι τών αύτοκινήτων, πού βούλιαξαν και βάζουνε δλη τή δύναμι έμπρος, μά δέν μπορούν νά θγούνε!...

—Αντηχει διπόσφαιρα από τήν άγωνα

***

Τέλος, θεός μᾶς έσπρωξε, θεός μᾶς έθγαλε, θεός θά μᾶς θοηθήση νά φτάσουμε στάς Σέρραις.

Θά ήταν ή ώρα ξένη πιρά τέταρτο. "Άπο μακριών άκουγεται έρχομενο τό τραίνο, πού κατεβαίνει γιά τή Θεσσαλονίκη. "Ενα αύτοκίνητο και ίσια στό σταθμό.

—Και ή Νιγρίτα; μού λέει ω φίλος Παπαδόπουλος;

—Τού χρόνου, πού ήταν ξένη ξεροπή ή γή και θά γινωνται πλέον έργα, δχι γιά τήν άποδήρωνται, άλλα γιά τόν ποτισμό της, πού μᾶς είπε κι' δ Κανάστρος.

—Και τό τυρί τού Λιαστιά; μού λέει ω φίλος Βαγουρδής. Δέν κάθεσαι νά ίσης και ξενα άλλο θάμων τών Σερρών;

—Τό περιμένω, γιά νά... κρίνω, γιά τήν άξια όλων αύτών τών θαυμάτων! "Ένωμεταξύ, συναποκομίζω τά θαύματα τών δρόμων τής Νιγρίτας.

Τό βράδυ, στάς ξένεις και μισή ήμουνα στή Θεσσαλονίκη, στού "Σωσίδηη".

—Και τί μᾶς έφερες από τάς Σέρραις; με ρωτούν ω Τζώτζας ω Σωσίδης.

—Άπο ξνα... χωράφι στόν καθένα, τούς λέω και τούς δείχνω ιπά παπούτσια μου, πού είχαν από τρεῖς διάδεις λάσπη, τό καθένα, από τόν κάμπο τών Σερρών....

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΑΣ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

Ο φλογεόδες έπαναστάτης Μπαρμπές. "Η έπαναστατική του δράσης. Πώς καταδικάστηκε άδικως εἰς θάνατον. Πώς δ Ούγκων τού ξέωσε τή ήση μ' ένα..τετράστιχο. "Ο Τίτα Ρούφο και δ πατέρας του. "Η έμπρακτος άποδεκιμασία τού γέρο Ρούφο. "Η κέμησσα ντέ Νουάγι και έ χωρικός, κτλ.

Ο περίφημος Γάλλος έπαναστάτης Αρμάν Μπαρμπέρ ήταν, θά μπορούσε νά πή κανείς, γεννημένος έπαναστάτης. "Ο πατέρας του, δ όποιος ήταν κληρικός, μόλις έσπασε ήμεγάλη Επανάστασης τού 1793, πέταξε τά ράσα του και πολέμησε με τό τουφέκι από χέρι γιά τήν ισότητα, τήν έλευθερία, και τή δικαιούσυνη. "Ο γιος τού έπαναστάτου ιερέως καταστήκε κι' αυτός στό δημοκρατικό στρατό, άφωσιώθηκε δλούψυχως στή Δημοκρατία, έλασε μέρος σ' δλους τούς πολέμους τής Επανάστασεως κι' έδειξε τόση ικανότητα και άνδρεια, ώστε άνομάστηκε από τό λαό: «Ο έξι έπαγγέλματος είπανα στάμης».

Συνελήφθη έπανειλημμένως από τά κατόπιν βασιλικά καθεστώτα ως έπαναστάτης και κατεδικάσθη πολλές φορές. Γιά τελευταία φορά, συνελήφθη, γέρος πειά, ως ένεχόμενος στό έπαναστατικό κίνημα τής 12 Μαΐου. Κι' αιτή ήμως τή φορά, τόν έσυραν μπροστά στό Άνωτατο Δικαστήριο με τήν κατηγορία δικαστηρίους κατά τήν Επανάσταση έναν υπόλοιχαγό. "Ο Μπαρμπέρ μπες κατήγγειλε ιστούς δικαστών στή ή κατηγορία ήταν ψεύτικη, άλλα τό Δικαστήριο, μολονότι τό ήξερε πώτο, τόν κατεδίκασε είς θάνατο, γιατί έτοι είχε διατάξει ή Κυβέρνησις.

Οχι μόνο δ λαός, άλλα και αύτοι οι εύγενες έξηγέρθησαν γιά τήν άδικη αυτή καταδίκη. "Ο δούξ και ή δούκισσα τής Όρλεάνης μάλιστα παρεκάλεσαν τό βασιλέα Λουδοβίκο Φίλιππο νά δώση χάρι στόν Μπαρμπέρ, άλλα δ μονάρχης, πιεζόμενος από τήν Κυβέρνηση, άρνητηκε.

Τήν παραμονή ήμως τής έκτελέσεως τής θανατικής αποφάσεως, ό Βίκτωρ Ήγκω έμπνευστηκε μιά ίδεα, και κατά τά μεσάνυχτα πήγε στά Ανάκτορα και ύπεβαλε στό βασιλέα μιά άναφορά, ή μάλλον: ένα τετράστιχο, με τό δρόπιο τού ζήτησε χάρι γιά τό Μπαρμπέρ, έν δύναμι τού προσφάτου θανάτου τής κόρης του πριγκηπίσσης Μαρίας και τής επίσης προσφάτου γεννήσεως ένδος μηκρού δινεψιού τού βασιλέως, τού κόμητο τών Παρισίων, πού ήταν διάδοχος τού θρόνου.

Ίδού ή έμμετρη άναφορά τού Ούγκω: Γιά το μικρό σας άγγελο πού πάει στόν ούρανο Και γιά το νεογένη θασιλικό θλαστό Χάρι!... δ, χάρι!... σας ζήτω!... Χάρι εν δύναμι τού τάφου!... Χάρι, έν δύναμι τού λίκνου!...

"Ε, λοιπόν, δ τι δέν κατώρθωσαν η ύψηλές μεσολαβήσεις, τό έπετυχε αυτό τό ποίημα. "Ο βασιλέυς έκλαψε από τή συγκίνησί του, διαθάζοντάς το, και χάρισε τή ζωή στόν έπαναστάτη.

***

Κάποτε, στό θέατρο «Πολυθέαμα» τής Ιταλίας, δ Τίτο Ρούφο πρωταγωνιστούσε σ' ένα γελοίο μελόδραμα. Μεταξύ τών θεατών, ήταν κι' δ πατέρας τού περιφήμου αδιόδου. "Ο γέρο Ρούφο, δν και οιδηρουργός, ήταν μουσικώς μορφωμένος. Κι' δτων άρχισε ή δευτέρα πρᾶξις, θύμωσε σε τέτοιο βαθμό, θλέποντας τό οικτρό έργο, ώστε άρπαξε έναν κάθισμα και τό πέταξε πάνω στή σκηνή, φωνάζοντας στόν Τίτα Ρούφο:

—Σού απαγορεύω, άδιάντροπε, νά φεζίλευης τό δνομά μου!

***

Κάποτε, ένας φτωχός Νορμανδός γεωργός, δ όποιος είχε χτρέψει τίς ήμέρες έκεινες, έπεσκεφθη τήν κόμησσα ντέ Νουάγι, ή όποια ήταν ίδιοκτήτρια τού κτήματος, πού καλλιεργούσε

Μολις ή εύγενής ποιήτρια τόν είδε, τού είπε:

—Λυτούμπι πολύ πού, έμαθα, δτι είχες τό άτυχημα νά χάσης τή γυναίκα σου. Σέ ουλλυπούμπι έγκαρδίως.

—Άδυτο δέν είνε τίποτε, κυρία μου! άποκριθήκε δ άφελής χωρικός. Μού συνέθη κι' άλλο άκόμα πιό φοβερό δυστύχημα. "Εχασσα τήν άγελάδα μου!

—“Ε, τί νά γίνη.. δέν πρέπει ν' απελπίζεσαι, τού είπε τότε ή κόμησσα, γιά νά τόν παρηγορήσῃ. Θά βρεθούν άνθρωποι νά σε βοηθήσουν.

—Ναι, κυρία μου, βρέθηκαν κιόλας. Μά, ένω ίλοι μού λένε πώς θά μού βρούν δεύτερη γυναίκα, κανεὶς δέν μού λέει πώς θά μού βρη και δεύτερη.. άγελάδα!

ΕΥΜΥΜΑ ΛΟΓΙΑ

—Η νέα ύπηρέτρια έπισκεπτεται δυό παράξενες γεροντοκόρες, γιά ν' άναλάσση ύπηρεσια στό σπίτι τους.

—Ξέρεις τής λέει ή μιά από τίς δυό κυρίες της, σ' αύτό δέδω στό σπίτι είμαστε μόνο δύο πρόσωπα: "Έμεις, 'Άλλα δ δυσλειά τήν άποια θά κάννης ένει λίγο σκληρή.

—"Α! Γι' αύτό δέν με νοιάζει, απαντά ή ύπηρέτρια. Σ τό χωριό μου περιποιώμουνα δχι δυό, άλλα δ όχτω..άγγελάδες!

***

—Αύτό τό μπιφτέκι, γκαρσόν, δέν τρώγεται. Φώναξέ μου τόν διευθυντή σου.

—Περιττόν, κύριε, "Αφού δέν μπορείτε νά τό φάτε σείς, δέν θά μπορέση νά τό φάτε ούτε έκεινος.

***

—Ο σύζυγος ο ζ.—Εύτυχως, αύτό τό μήνα θά ύπερω λιγύτερες μέρες από τή φλυαρά τής γυναίκας μου.

—Ο φίλος ο ζ.—Γιατί;

—Ο σύζυγος ο ζ.—Έινε Φεθρουάριος!..